

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ АГРОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У ЧАЧКУ

На основу овлашћења из члана 20. Правилника о изменама и допунама Правилника о уџбеницима бр. 1463/14 - VI од 07. 06.2013.године, Служба за опште и правне послове извршила је правно-техничку редакцију и утврдила пречишћен текст Правилника о уџбеницима.

Правилник о уџбеницима садржи:

1. **Основни текст** - Правилник о уџбеницима број: 1979/20-VI од 18.09.2008. године;
2. **Правилник о изменама и допунама Правилника о уџбеницима** бр. 1463/14 - VI од 07. 06.2013. године.

Пречишћен текст Статута Агрономског факултета у Чачку не садржи:

1. Одредбу члана 24. Правилник о уџбеницима број: 1979/20-VI од 18.09.2008. године која уређује ступање на снагу Правилника.

2. Одредбу члана 21. Правилник о изменама и допунама Правилника о уџбеницима бр. 1463/14 - VI од 07.06.2013.године, која уређује ступање на снагу Правилника.

3. Одредбе члана 20. Правилника о изменама и допунама Правилника о уџбеницима бр. 1463/14 - VI од 07.06.2013. године, јер је њима регулисано овлашћење стручној служби Факултета да изврши правно-техничку редакцију и објави пречишћен текст Правилник о уџбеницима.

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
АГРОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У ЧАЧКУ
СЕКРЕТАРИЈАТ –СЛУЖБА ЗА ОПШТЕ И ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
Број: 2879 /1
У Чачку, 23.11. 2016. године

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
АГРОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У ЧАЧКУ

ПРАВИЛНИК
О УЏБЕНИЦИМА

(ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређује се припремање (начин прибављања, оцењивања и одобравања рукописа за издавање уџбеника), одобравање и употреба уџбеника, стандарди квалитета које треба да испуне и поступци за праћење и вредновање уџбеника током употребе у образовно-стручном и образовно-научном раду на Агрономском факултету у Чачку (у даљем тексту: Факултет).

Члан 2.

Уџбеник је књига која је основно наставно средство за употребу на Факултету чији је садржај одређен наставним садржајем предмета из одговарајућег студијског програма.

Наставна средства, у смислу овог правилника, су и рачунарски програми, касете, филмови, аудио-визуелна и друга средства која су одобрена за употребу на Факултету.

II. УЏБЕНИЦИ И ДРУГЕ НАСТАВНЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

Концепција уџбеника

Члан 3.

Уџбеник се заснива на научно-стручним, дидактичко-методичким, педагошким, језичким, графичко-техничким и другим захтевима.

Наставним планом и програмом, односно студијским програмом утврђује се општа концепција и научно-наставне и васпитне основе, и други захтеви из става 1. овог члана, које уџбеник треба да испуни.

Посебна концепција може да се утврди за поједине наставне области или предмете, на основу и у границама опште концепције.

Општу и посебну концепцију уџбеника утврђује Наставно-научно веће Факултета на предлог наставника који изводе наставу из групе сродних предмета.

Стандарди квалитета уџбеника

Члан 3а

Стандарди квалитета наставне литературе и поступци за обезбеђење квалитета наставне литературе усмерени су на праћење и контролу квалитета као део стратегије Факултета за обезбеђење квалитета целокупног високог образовања на Универзитету.

У циљу обезбеђења квалитета уџбеника, уврђује се минимум стандарда квалитета наставне литературе, у погледу: садржине, структуре, обима и језика и стила.

Садржина уџбеника одговара циљевима реализације студијског програма и програма предмета за чије се савлађивање користи, односно обухвата материју предмета из одговарајућег студијског програма.

Уџбеник мора да буде логично структуриран тако да делови и поглавља или друге целине буду заокружене и повезане логичким редоследом.

Уџбеник треба да буде написан тако да материја буде јасно изложена, уз коришћење примера из праксе.

Уџбеник мора да буде писан академским, неутралним стилем и не сме да садржи дискриминаторне ставове који дисквалификују и/или омаловажавају одређене друштвене групе, расу, пол, етничку групу или нацију.

Обим уџбеника са посебно одређује за сваки предмет на студијском програму, и треба да буде у складу са оптерећењем студента на том предмету, према броју ЕСПБ на предмету.

У плану извођења наставе, наставник на одређеном предмету дужан је да наведе обим уџбеника, поштујући одредбу о одређивању обима уџбеника из претходног става овог члана.

Када се наставна материја из одређеног предмета налази у више уџбеника, укупан број страница из тих уџбеника не сме да пређе обим утврђен у складу са ставом 1. овог члана.

Уколико уџбеник из одређеног предмета има број страна који превазилази обим утврђен у складу са ставом 1. овог члана, у плану рада се обавезно мора унети који делови тог уџбеника представљају наставни и испитни материјал.

Члан 3б.

Уџбеник треба да садржи предговор са циљевима, структуром, планом излагања у уџбенику и библиографију.

Уџбеници имају изглед у складу са идејним решењем које усваја Сенат Универзитета.

На корицама се штампа логотип Универзитета.

На задњој корици у доњем десном углу се штампа ISBN број.

План уџбеника

Члан 4.

План уџбеника садржи:

1. врсту и број потребних уџбеника за остваривање наставног плана и програма, односно студијског програма;
2. општу концепцију уџбеника, односно наставно-научне и стручне основе и друге захтеве из члана 3. став 1. и 2. овог правилника које уџбеник треба да испуни;
3. посебну концепцију уџбеника за поједине наставне предмете или области, у складу са одредбом члана 3. став 3. овог правилника.

План уџбеника утврђује Наставно-научно веће Факултета, на основу предлога катедри.

Наставно-научно веће Факултета у обавези је да, приликом утврђивања врсте и броја потребних уџбеника, обезбеди за сваки предмет најмање по један основни уџбеник усклађен са наставним планом и програмом предмета.

Врсте уџбеника и друге наставне публикације

Члан 5.

У образовно-стручном раду на Факултету користе се:

- 1) Основни уџбеник је штампано дело које обухвата садржај наставног предмета, односно наставно градиво из једног наставног предмета по наставном плану и програму Факултета;
- 2) Помоћни уџбеници су допунска литература којима се доприноси остваривању наставног садржаја из студијског програма и обухвата део градива предвиђеног наставним планом и програмом. Помоћни уџбеници су: збирке задатака, практикуми, речници, таблице, атласи, дијаграми и друга одабрана литература којом се доприноси остваривању студијских програма ;
- 3) Ауторизована скрипта обухвата текст предавања и користе се за учење и припрему испита за оне предмете за које не постоји одговарајући основни уџбеник.

Поред уџбеника у току студија студенти користе и друге стручне и научне публикације као што су стручни и научни часописи, монографије и интернет странице.

III. ПРИБАВЉАЊЕ, ОЦЕЊИВАЊЕ И ОДОБРАВАЊЕ РУКОПИСА ЗА УЏБЕНИКЕ

Члан 6.

Одлуку о прибављању рукописа за уџбеник доноси Наставно-научно веће Факултета, у случају:

1. ако за наставни предмет уопште не постоји одговарајући уџбеник,
2. ако је Наставно-научно веће Факултета у поступку оцењивања уџбеника, на иницијативу катедре, донело одлуку о повлачењу постојећег уџбеника из употребе, јер је утврђено да више није погодан за даљу употребу, због научно-стручне превазиђености, а постоји потреба за новим уџбеником.

Одлуком Наставно-научног већа Факултета , у случају из става 1. овог члана, утврђује се:

- назив предмета у наставном плану одређеног студијског програма за коју треба прибавити рукопис за уџбеник, као и годину студија;
- начин прибављања рукописа за уџбеник;
- рок за предају рукописа;
- оквирни обим рукописа .

Члан 7.

Ако за одређене предмете у земљи постоје одговарајући високошколски уџбеници или ако постоје уџбеници на страном језику који се могу превести, а по садржају

одговарају наставном плану и програму одређених предмета који се изводе на Факултету, Наставно-научно веће Факултета може одлучити да се не прибавља рукопис за уџбеник.

У случају из става 1. овог члана, Наставно-научно веће Факултета може одобрити употребу већ постојећег високошколског уџбеника, односно превод постојећег уџбеника на страном језику.

Прибављање рукописа за уџбеник

Члан 8.

Рукопис за уџбеник Факултет прибавља непосредним избором аутора, односно непосредном понудом аутора.

Непосредан избор аутора врши се из реда наставника Факултета.

Непосредну понуду рукописа за уџбеник могу поднети лица из става 2. овог члана.

Понуда из претходног става мора да садржи:

1. назив уџбеника и назив наставног предмета и годину на коју се рукопис односи,
2. податак да ли ће се рукопис за уџбеник појавити први пут или се ради о обновљеном издању,
3. образложење потребе за објављивањем рукописа уџбеника,
4. примерак рукописа.

Одлуку о избору аутора доноси Наставно-научно веће Факултета.

Члан 9.

За сваки рукопис уџбеника потребна је стручна оцена-рецензија.

Рецензију врше два рецензента, које одређује Наставно-научно веће Факултета из реда истакнутих универзитетских наставника и научних радника. Сваки рецензент даје посебно своју рецензију.

Члан 10.

Рецензенти су обавезни да доставе рецензију у року од 30 дана од дана предаје рукописа на оцену.

Рецензија треба да садржи:

1. основне податке о техничким особинама рукописа (број страна, цртежа, фотографија, табела, посебних прилога, навода литературе);
2. податке о научно-стручним особинама рукописа (да ли је рукопис заснован на савременим научним и стручним достигнућима из области којој припада);
3. податке о педагошким особинама рукописа (да ли је рукописом обухваћен целокупан садржај наставног програма предмета, на основу поређења са приложеним наставним програмима);
4. предлог за категоризацију рукописа (основни уџбеник, помоћни уџбеник, ауторизована скрипта, остале наставне публикације);
5. коначну оцену рукописа (предлог да се рукопис одобри за штампање, да се одбаци или да аутор изврши измене и/или допуне рукописа).

Члан 11.

Рецензија се подноси Комисији за издавање уџбеника Факултета у три одштампана и потписана примерка.

Комисија један примерак рецензије доставља аутору.

Ако аутор има примедбе на рецензију може у року од 8 дана од дана пријема рецензије доставити приговор Комисији за издавање уџбеника у писменом облику.

О поднетом приговору Комисија за издавање уџбеника одлучује у року од 15 дана од дана пријема приговора. Одлука Комисије за издавање уџбеника је коначна и обавезује и рецензента и аутора.

Члан 12.

У случају да Комисија за издавање уџбеника усвоји предлог рецензента да аутор изврши измене и/или допуне рукописа, аутор је дужан да поступи по налогу Комисије за издавање уџбеника и сарађује са рецензентом у смислу отклањања изнетих примедби на његов рукопис.

Рецензенти су обавезни да извршене измене и/или допуне рукописа констатују записнички и дају допуну рецензије са коначном оценом рукописа.

Члан 13.

Комисија за издавање уџбеника подноси предлог Наставно-научном већу Факултета:

- да одобри рукопис уџбеника и изврши његову категоризацију, или
- да не одобри рукопис уџбеника и не изврши његову категоризацију.

Уз предлог из претходног става, Комисија за издавање уџбеника доставља Наставно-научном већу примерак рукописа и образложење које садржи: кратак приказ рукописа, мишљења рецензента и друге податке од значаја за доношење одлуке.

Члан 14.

Рецензија се врши за прво издање, односно за нови рукопис уџбеника.

Рецензија се врши и за наредна издања рукописа у случају да је садржај рукописа измењен и/или допуњен у износу већем од 25% облика текста, а на начин и по поступку одређеним овим правилником.

Рецензија се врши и за поновљено издање, уколико је претходно издање старије од 5 година.

Ново издање уџбеника не подлеже рецензији ако су у уџбенику извршене измене и/или допуне којима се исправљају грешке у именима, називима и бројевима или које настају због промене прописа.

Одобравање рукописа уџбеника за издавање

Члан 15.

Одлуку о усвајању рецензије и одобравању рукописа за уџбеник за издавање и употребу на Факултету, доноси Наставно-научно веће Факултета.

Одлука из претходног става садржи:

1. назив предмета за који се уџбеник издаје;
2. назив под којим ће се одобрени рукопис за уџбеник издати као уџбеник;
3. лично име аутора (односно лична имена аутора);
4. лична имена односно назив рецензената;
5. језик и писмо на коме се уџбеник издаје;
6. рок до када уџбеник треба издати;
7. категоризацију уџбеника.

Члан 16.

За сваки наставни предмет по наставном плану и програму Наставно-научно веће Факултета може одобрити да Факултет изда највише два уџбеника.

Члан 17.

Ново издање одобреног рукописа уџбеника не подлеже поновном одобрењу Наставно-научног већа, осим ако су у њему вршене измене и/или допуне или ако је претходно издање рукописа старије од 5 година у ком случају се врши и поновна рецензија рукописа под условима и на начин утврђен овим правилником.

IV. УПОТРЕБА, ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ УЏБЕНИКА

Члан 18.

Наставно-научно веће Факултета, пре почетка школске године, одређује који ће се од уџбеника користити у настави.

Наставно-научно веће је дужно да прати, анализира и оцењује уџбенике који су у употреби са аспекта научно-стручног садржаја, њихове усклађености са најновијим достигнућима из области науке и струке, као и у погледу других захтева које уџбеник према општој и посебној концепцији треба да испуњава.

Наставници су дужни да прате, анализирају и оцењују уџбенике који су у употреби и своје образложене предлоге и мишљења доставе Наставно-научном већу Факултета.

Наставно-научно веће Факултета је дужно да најкасније сваке пете године, а по потреби и раније, донесе одлуку о издавању допуњеног или прерађеног рукописа уџбеника.

Члан 19.

Кад утврди да уџбеник није подобан за даљу употребу у наставном процесу, Наставно-научно веће доноси одлуку о повлачењу уџбеника из употребе.

У случају из става 1. овог члана, Наставно-научно веће је дужно да, у складу са одредбама овог правилника, обезбеди прибављање новог рукописа за уџбеник.

Члан 19а

Факултет прати и контролише квалитет уџбеника у погледу садржине, структуре, обима, језика и стила.

У поступку контроле квалитета уџбеника утврђује се да ли уџбеник задовољава утврђене стандарде квалитета.

Контрола квалитета уџбеника врши се:

- рецензирањем уџбеника у току њихове припреме за издавање;
- контролом квалитета од стране стручних органа Универзитета или факултета приликом њиховог одобрења за издавање и за употребу у настави;
- анкетирањем студената у току њихове употребе.

Комисија за обезбеђење квалитета систематизује и анализира податке добијене анкетирањем студената и сачињава извештај о спроведеној анкети који доставља Наставно-научном већу Факултета на усвајање.

Комисија за обезбеђење квалитета, пратећи податке до којих се долази у поступку припреме, оцене и издавања уџбеника и пратећи резултате студентских анкета, може упућивати Наставно-научном већу Факултета предлоге за измене и допуне стандарда квалитета, којима се може допринети побољшању квалитета уџбеника.

Наставно-научно веће Факултета разматра извештај Комисије за обезбеђење квалитета и друге добијене податке о квалитету наставне литературе и. доноси одлуку о мерама које треба предузети у циљу обезбеђења и унапређења поштовања ових стандарда и доприноса побољшању квалитета уџбеника.

Уџбеници који не задовољавају стандарде квалитета у погледу садржаја, структуре, обима, језика и стила морају бити повучени из наставе и замењени квалитетнијим.

V. ИЗДАВАЊЕ УЏБЕНИКА

Члан 20.

Уџбеници, предвиђени Планом уџбеника и одобрени од Наставно-научног већа, издају се према утврђеним роковима и потребном тиражу.

Факултет може суфинансирати издавање уџбеника уколико су за то обезбеђена потребна средства.

Члан 21.

У случају суфинансирања свих одобрених уџбеника, Комисија за издавање уџбеника саставља приоритетну листу суфинансирања.

Приоритет ће се дати уџбеницима који се:

- користе у првим годинама студија,
- штампају за већи број студената,
- користе на наставним предметима који немају адекватне уџбенике,
- користе за новоуведене наставне предмете,
- издају у сарадњи са другим факултетима,
- могу штампати јефтинијом техником,
- први пут издају.

VI. ДРУГЕ НАСТАВНЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА

Члан 22.

Одредбе овог правилника које се односе на припремање, одобравање и издавање уџбеника, примењују се и на припремање, одобравање и издавање других публикација и наставних средстава.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23.

Измене и допуне овог правилника врши се на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење.

Члан 24.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Факултета.

СЕКРЕТАР ФАКУЛТЕТА

Снежана Обреновић, дипл.прав.

НАПОМЕНА: Правилник о уџбеницима број:2879/1 од 23.11.2016. године ступио је на снагу 01.12.2016.године.